

Olomoucká obrazárna IV **Evropské malířství 19. století z olomouckých sbírek**

25. 2. – 25. 9. 2016

Arcidiecézní muzeum Olomouc | Galerie

KONCEPCE VÝSTAVY | Marie Mžyková, Martina Potůčková

KURÁTORKA VÝSTAVY | Martina Potůčková

TEXTY | Marta Axmannová, Ivo Binder, Anežka Dočekalová, Gabriela Elbelová, Simona Jemelková, Veronika Kotoučová, Marie Mžyková, Martina Potůčková, Roman Prahel, Lenka Vaňková, Veronika Vautrin, Helena Zápalková

PŘEKLAD | David Gaul, Martin Kolář, Eva Kubáčová, Matthew Sweney

FOTOGRAFIE | Lumír Čuřík, Markéta Ondrušková, Zdeněk Sodoma

PROSTOROVÉ ŘEŠENÍ | Martina Potůčková, Marie Mžyková, Marek Novák

GRAFICKÉ ŘEŠENÍ | Beata Rakowska

RESTAURÁTORSKÉ OŠETŘENÍ | Šárka Bergerová, Petr Berger, Marie Dočekalová, Dalibor Sedlák, Eliška Sklenářová, Veronika Wanková

KONZERVÁTORSKÉ PRÁCE A ADJUSTACE | Dalibor Sedlák, Veronika Wanková, Ondřej Žák

INSTALACE | Vlastimil Sedláček, Filip Šindelář, Ondřej Žák

PROPAGACE | Petr Bielez

VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY | Hana Lamatová, Michaela Soukupová

PODĚKOVÁNÍ ZA LASKAVÉ ZAPŮJČENÍ DĚL NA VÝSTAVU | Arcibiskupský zámek v Kroměříži, Arcibiskupství olomoucké, Vlastivědné muzeum v Šumperku

Záštitu nad výstavou převzal J. E. Mons. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký a metropolita moravský

Desítky let bádání v regionálních sbírkách starého malířství již počtvrté zúročí Muzeum umění Olomouc. Tým historiků umění vedený historičkou umění Marií Mžykovou připravil poslední pokračování Olomoucké obrazárny – řady expozic malířských pokladů z olomouckých fondů. Po italském, nizozemském a středoevropském malířství se výstavy a vědeckého katalogu dočká evropské malířství 19. století. Návštěvníci Arcidiecézního muzea uvidí od 25. února do 25. září reprezentativní výběr zhruba sedmdesáti obrazů.

Kolekce evropského malířství 19. století je nejrozsáhlejší částí sbírek starého umění v Olomouci. Na výstavě tak budou zastoupeni čeští, němečtí, rakouští, ale i francouzští, italští nebo španělští malíři. Bohatý je i rejstřík námětů: krajiny, veduty, zátiší, biblické, mytologické, historické a žánrové výjevy, portréty i alegorie. Jako u předcházejících Olomouckých obrazáren čerpají výstava a katalog ze sbírek Arcibiskupství olomouckého, z muzejní kolekce starého umění a z významné soukromé sbírky, deponované v Muzeu umění Olomouc. „Skladba a umělecký dosah kolekce jsou přirozeným výsledkem historického procesu, odpovídajícího možnostem, iniciačním schopnostem a akvizičním příležitostem. Vzhledem k uměleckohistorickým souvislostem nelze očekávat, že by v ní byly adekvátně zastoupeny všechny slohové proměny malířství devatenáctého století. Jisté mezery vztahující se například k době empíru ale muzeum coby sbírkotvorná instituce jistě postupně doplní,“ zhodnotila ucelenost olomouckého souboru

vedoucí autorského kolektivu a renomovaná odbornice na výtvarnou kulturu 19. století Marie Mžuková.

Podle kurátorky výstavy Martiny Potůčkové přinesla práce historiků umění mnoho objevů a nových zjištění. „V řadě případů se nám podařilo objasnit či upřesnit autorství obrazů, jejich dataci i provenienci,“ uvedla. Mezi bezmála 140 autory a zhruba sedmdesáti vystavenými díly je podle Potůčkové těžké vybírat ty nejzajímavější. Upozornila však, že bohatého zastoupení se dočká krajinářský žánr, například v obrazech Bedřicha Havránka, Antonína Chittussiho, Julia Mařáka nebo Augusta Piepenhagena. „Také čtvrtá Olomoucká obrazárna dokazuje velkou hodnotu místních sbírek už jen výčtem dalších slavných autorů – Václav Brožík, Josef Čapek, Vojtěch Hynais, Leopold Kupelwieser, Hans Makart, Josef Mánes, Gabriel Max, Alfons Mucha, Jan Preisler, Johann Scheffer von Leonhardshof, Jakub Schikaneder, Antonín Slavíček a mnoho dalších,“ dodala kurátorka.

Jak upozornila Mžuková, pozornost si zaslouží nejen velká jména, ale také méně známí autoři, například malíř a teoretik umění Adolf Hölzel (1853–1934). Jeden z prvních protagonistů abstrakce pocházel z rodiny olomouckého vydavatele, litografa a obchodníka s knihami o výtvarném umění a hudbě. „Svou tvorbou, k níž se ještě vztahuje vystavený obraz nazvaný V klášterní zahradě, se vrátil mezi čelné představitele německé secese. Když se v roce 1906 stal profesorem na Akademii ve Stuttgartu, dovedl ji k světové proslulosti. Mezi studenty z jeho okruhu patřili později proslulí členové Bauhausu. Přitom Hölzel celé čtyři roky před slavnou abstraktní kompozicí Vasila Kandinského experimentoval s dvojrozměrnými spirálami a kruhy, evokujícími duchovní vlny,“ vyzdvihla Hölzelův význam Mžuková.

Jako v předchozích případech i poslední Olomouckou obrazárnu doprovází vědecký katalog. Jeho vydání umožnila finanční podpora Olomouckého kraje. Výstavu, která potrvá do 25. září, doplňuje bohatý doprovodný program. Vedle komentovaných prohlídek nebo animačních programů pro školy muzeum připravuje i tvůrčí dílny pro malé děti, malířské workshopy pro začátečníky nebo zájezdy do Prahy nebo Kameniček – obce, kterou proslavil malíř Antonín Slavíček.

Idea Olomoucké obrazárny vznikla již v osmdesátých letech 20. století. Iniciátorem projektu byl tehdejší nový zaměstnanec Galerie výtvarného umění a dnešní ředitel Muzea umění Michal Soukup. „Galerie vydala publikaci historika umění Milana Tognera o středoevropských malířích v olomouckých sbírkách. Věděli jsme ale, že místní kolekce jsou natolik vzácné a bohaté, že by si zasloužily systematickou pozornost,“ vzpomněl Soukup.

Dohodl dokonce téměř tajnou návštěvu hradu Bouzova, kde byla uložena část arcibiskupské sbírky obrazů. „Když jsme si tehdy obrazy prohlíželi, byli jsme nadšení. A přestože se Milanu Tognerovi do toho moc nechtělo, nechal se přesvědčit ke zpracování italského malířství,“ dodal s tím, že název Olomoucká obrazárna navrhl bývalý ředitel muzea Pavel Zatloukal. Ke spolupráci byli přizváni další odborníci, například Ladislav Daniel, Olga Pujmanová nebo Lubor Machytka.

První Olomoucká obrazárna, zaměřená na italské malířství 14. až 18. století, spatřila světlo světa v roce 1994 jako stálá expozice nového Muzea umění Olomouc. Díla takových velikanů světového umění, jakými jsou Paolo Veronese, Bernardo Cavallino nebo Sebastiano del Piombo, zde byla vystavena do roku 2000. V letech 2000–2006 následovala expozice nizozemského malířství 16. – 18. století, která vycházela z dlouholeté badatelské činnosti Lubora Machytky. Třetí Olomoucká obrazárna byla otevřena v Arcidiecézním muzeu Olomouc v roce 2008 a do roku 2010 představovala středoevropské malířství 16. – 18. století.

DOPROVODNÝ PROGRAM

Doprovodné akce

Poznejte život umělce v 19. století

CELODENNÍ ZÁJEZD

SO | 30. 4. | CELÝ DEN | ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLOMOUC – ROZTOKY U PRAHY – PRAHA | VSTUPNÉ 400 Kč

Na celodenním výletě si společně ukážeme školení, ateliér a výstavní život výtvarníka na místech připomínající běžnou uměleckou praxi v předminulém století. Navštívíme Akademii výtvarných umění, historický Ateliér Zdeňky Braunerové a Rudolfinum.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: Hana Lamatová | 585 514 174 | lamatova@olmuart.cz

Výlet do Kameniček (Českomoravská vrchovina)

CELODENNÍ ZÁJEZD

SO | 23. 7. | CELÝ DEN | ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLOMOUC – KAMENIČKY | VSTUPNÉ 300 Kč

Vydáme se po stopách Antonína Slavíčka v Kameničkách a především si sami na táhlých vrších vyzkoušíme naskicovat zajímavé krajinné motivy.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: Hana Lamatová | 585 514 174 | lamatova@olmuart.cz

Zahradní salón

KOMENTOVANÁ VYCHÁZKA

SO | 7. 8. | 10.00 – 15.00 | BEZRUČOVY SADY | VSTUP VOLNÝ

Vypravte se za námi na nedělní procházku do hudebního salónku v Bezručových sadech. Společně se přeneseme do předminulého století, kdy bylo nedělní korzování oblíbenou a běžnou činností správného měšťana a altánky v parku místem dobré zábavy.

Informace: Hana Lamatová | 585 514 174 | lamatova@olmuart.cz

Z muzea na vycházku do 19. století

KOMENTOVANÁ VYCHÁZKA

NE | 4. 9. | 15.00 – 18.00 | ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLOMOUC | VSTUP VOLNÝ

Propojení vizuální výtvarné kultury s architekturou bude i tentokrát hlavní náplní naší společné vycházky do městských ulic.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: Hana Lamatová | 585 514 174 | lamatova@olmuart.cz

Animační programy

Tiše a nehnutě

ANIMAČNÍ PROGRAM PRO 1. STUPEŇ ZÁKLADNÍCH ŠKOL

25. 2. 2016 – 25. 9. 2016

ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLOMOUC | GALERIE

Během animace budeme zkoumat rozmanité druhy zátiší, které se objevují v umění 19. století.

Délka programu: 90 minut.

Lektor: Hana Lamatová | lamatova@olmuart.cz | tel: 585 514 174

Krajina je obrazem mého nitra

ANIMAČNÍ PROGRAM PRO 1. STUPEŇ ZÁKLADNÍCH ŠKOL

25. 2. 2016 – 25. 9. 2016

ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLOMOUC | GALERIE

Zaměříme se na vyjádření vnitřní krajiny a její proměny s ohledem na krajinářská díla v prostoru výstavy.

Délka programu: 90 minut.

Lektor: Hana Lamatová | lamatova@olmuart.cz | tel: 585 514 174

Budme upřímní v životě i v umění

ANIMAČNÍ PROGRAM PRO 2. STUPEŇ ZÁKLADNÍCH ŠKOL A STŘEDNÍ ŠKOLY

25. 2. 2016 – 25. 9. 2016

ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLOMOUC | GALERIE

Prostřednictvím vybraných uměleckých děl přiblížíme fakt, že i realismus měl svůj historický vývoj: od prvních hledání přes kritický realismus až k naturalismu a verismu.

Délka programu: 90 minut.

Lektor: Hana Lamatová | lamatova@olmuart.cz | tel: 585 514 174

Přiznané a skryté

ANIMAČNÍ PROGRAM PRO STŘEDNÍ ŠKOLY

25. 2. 2016 – 25. 9. 2016

ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLOMOUC | GALERIE

Budeme se zajímat především o to, jak byly chápány a přijímány nové umělecké myšlenky a jestli jsou pochopené a přijímané dnes.

Délka programu: 90 minut.

Lektor: Hana Lamatová | lamatova@olmuart.cz | tel: 585 514 174

Výtvarné dílny

Moře

WORKSHOP PRO 2-6LETÉ DĚTI Z CYKLU CO UMĚNÍ UMÍ

ČT | 3. 3. | 10.00 A 16.00 HODIN | ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM | VSTUP VOLNÝ

Tentokrát budeme s nejmenšími dětmi pracovat s obrazem Moře od Beneše Knüpfera a společným tvořením nás bude provázet Tritón a krásná Najáda.

Program trvá cca 90 min.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: Michaela Soukupová | 585 514 299 | soukupova@olmuart.cz

Jakou chuť, vůni a tvar má rituál

WORKSHOP PRO VEŘEJNOST

NE | 20. 3. | 15.00 HODIN | ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLOMOUC | VSTUPNÉ 70 / 35 KČ

Výtvarná dílna ukáže, jakým způsobem se historický porcelán proměnil po stránce tvaru i ornamentiky, ale jen na vaší fantazii a zručnosti bude výzdoba nových porcelánových kousků. Program trvá cca. 90 – 120 min.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: Hana Lamatová | 585 514 174 | lamatova@olmuart.cz

Moře

WORKSHOP PRO 6-12LETÉ DĚTI Z CYKLU CO UMĚNÍ UMÍ

ČT | 24. 3. | 16.30 HODIN | ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM | VSTUP VOLNÝ

Inspirací pro společné tvoření nám bude krásný obraz Moře od „vodního malíře“ Beneše Knüpfera.

Program trvá cca 90 min.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: Michaela Soukupová | 585 514 299 | soukupova@olmuart.cz

Ateliérová malba zátiší

KURZ OLEJOMALBY PRO ZAČÁTEČNÍKY

SO – NE | 11. – 12. 6. | 10.00 – 18.00 HODIN | ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLOMOUC | KURZOVNÉ 300 KČ

V rámci doprovodného programu k výstavě Olomoucká obrazárna IV. otevíráme intenzivní kurz olejomalby, kde se zaměříme na námět zátiší. Maximální počet 10 osob.

Speciální nabídka společných malířských kurzů pro začátečníky (olej + akvarel) za 400,-Kč.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: Hana Lamatová | 585 514 174 | lamatova@olmuart.cz

Krajinomalba pod širým nebem

KURZ AKVARELOVÉ MALBY PRO ZAČÁTEČNÍKY

SO – NE | 18. – 19. 6. | 10.00 – 18.00 HODIN | ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLOMOUC | KURZOVNÉ 200 Kč

Další intenzivní malířský kurz, který otevíráme v rámci doprovodného programu k výstavě Olomoucká obrazárna IV., se zaměří na malbu krajiny v plenéru. Maximální počet 10 osob. Speciální nabídka společných malířských kurzů pro začátečníky (olej + akvarel) za 400,-Kč. Kapacita omezená! Rezervace, informace: Hana Lamatová | 585 514 174 | lamatova@olmuart.cz

Přednášky

Milena Lenderová I Přejítovné rituály v dětství 19. století. Narození, křest, první cesta do školy, první přijímání, puberta

ČT | 12. 5. | 17.00 HODIN | UMĚLECKÉ CENTRUM KONVIKT | VSTUP VOLNÝ

Milena Lenderová svojí přednáškou propojí pojmání dětství v minulosti s tématem zobrazování dítěte v umění, jak jej můžeme pozorovat na výstavě Olomoucká obrazárna IV.

Informace: Hana Lamatová | 585 514 174 | lamatova@olmuart.cz

Komentované prohlídky

ST | 30. 3. | 16.30 HODIN | ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLOMOUC | VSTUP VOLNÝ

Komentovaná prohlídka s kurátorkou výstavy Martinou Potůčkovou.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: 585 514 190 | pokladna@olmuart.cz

ČT | 5. 5. | 16.30 HODIN | ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLOMOUC | VSTUP VOLNÝ

Komentovaná prohlídka s kurátorkou výstavy Martinou Potůčkovou.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: 585 514 190 | pokladna@olmuart.cz

ÚT | 20. 9. | 16.00 HODIN | ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM OLOMOUC | VSTUP VOLNÝ

Komentovaná prohlídka Se spoluautorkou výstavy doc. Marií Mžkovou.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: 585 514 190 | pokladna@olmuart.cz

KONTAKT PRO MÉDIA

Mgr. Petr Bielez

tiskový mluvčí

Muzeum umění Olomouc | Denisova 47 | 771 11 Olomouc

K: Muzeum moderního umění | Denisova 47 | 771 11 Olomouc

T: 585 514 282 | M: 724 202 905

E: bielesz@olmuart.cz | [web](http://www.olmuart.cz) | [facebook](https://www.facebook.com/olmuart) | [twitter](https://twitter.com/olmuart)

